

32003L0059

L 226/4

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

10.9.2003.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/59/EK

(2003. gada 15. jūlijs)

par dažu kravu vai pasažieru pārvadāšanai paredzētu autotransporta līdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību, par Padomes Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Padomes Direktīvas 91/439/EEK grozīšanu un Padomes Direktīvas 76/914/EEK atcelšanu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 71. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

apsprīdušies ar Reģionu komiteju,

rīkojoties saskaņā ar Līguma ⁽³⁾ 251. pantā minēto procedūru,

tā kā:

(1) Regulas (EEK) Nr. 3820/85 ⁽⁴⁾ 5. panta 1., 2. un 4. punkts nosaka, ka dažiem vadītājiem, kas iesaistīti kravu vai pasažieru pārvadāšanā pa autoceļiem, atkarībā no vecuma, izmantotā transportlīdzekļa kategorijas un pārvadājuma attāluma vajadzīga arodprasmes apliecība, kura atbilst Kopienas noteikumiem par dažu autotransporta vadītāju minimālo apmācības līmeni. Minēto minimālo līmeni nosaka ar Direktīvu 76/914/EEK ⁽⁵⁾.

(2) Ņemot vērā, ka Regulas (EEK) Nr. 3820/85 noteikumus piemēro procentuāli ļoti mazam vadītāju skaitam un ka vadītāju obligātā apmācība pašlaik tiek prasīta tikai dažās dalībvalstīs, vairākums vadītāju, kas šobrīd brauc Kopienas teritorijā, veic savu darbu tikai uz vadītāja apliecības pamata.

(3) Lai vadītāji varētu izpildīt jaunās, no autotransporta tirgus attīstības izrietošās prasības, Kopienas noteikumi jāpiemēro visiem vadītājiem neatkarīgi no tā, vai tie brauc kā pašnodarbināti vai algoti darbinieki un vai uz pašu rēķina vai veicot komercpārvadājumus.

(4) Jaunu Kopienas noteikumu ieviešana paredzēta, lai vadītāja vai vadītājas kvalifikācija atbilstu standartam un viņš vai viņa varētu vadīt un vadītu transportlīdzekli.

(5) Konkrētāk, pienākums iegūt sākotnējo kvalifikāciju un saņemt periodisku apmācību ir noteikts, lai uzlabotu satiksmes drošību un vadītāja drošību, tostarp tādu darbību laikā, kas tiek veiktas tad, kad transportlīdzeklis ir apturēts. Turklāt mūsdienu vadītāja profesijas būtībai jābūt tādai, kas izraisa jauniešos interesi par šo profesiju, veicinot jaunu vadītāju pieņemšana darbā, kad to trūkst.

(6) Lai nepieļautu nevienlīdzīgus konkurences apstākļus, šo direktīvu jāattiecinā uz transportlīdzekļa vadīšanu, ko veic gan dalībvalstu pilsoņi, gan trešo valstu pilsoņi, kuras nodarbina vai izmanto dalībvalstī reģistrēts uzņēmums.

(7) Lai panāktu, ka vadītājs vai vadītāja izpilda savus pienākumus, dalībvalstis izdod vadītājam arodprasmes apliecību, turpmāk tekstā — “APA”, apliecinot viņa vai viņas sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu vai periodisku apmācību.

(8) Ņemot vērā pašreizējo sistēmu dažādību dažās valstīs, dalībvalstīm jābūt iespējai izvēlēties starp vairākām iespējām, lai palīdzētu īstenot noteikumus, kas saistīti ar sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu.

(9) Lai saglabātu savu vadītāja kvalifikāciju, esošajiem vadītājiem jāuzņemas pienākums gūt periodisku apmācību prasmēs, kas ir būtiskas profesijai.

(10) Izpildāmo prasību minimums sākotnējās kvalifikācijas iegūšanā un periodiskās apmācībās attiecas uz drošības noteikumiem, kas jāievēro transportlīdzekļa vadīšanas un stāvēšanas laikā. Droša vadīšanas apgūšana — briesmu paredzēšana, citu satiksmes dalībnieku respektēšana — kas apvienota ar racionālu degvielas patēriņu, pozitīvi ietekmēs sabiedrību un pašu autotransporta nozari.

⁽¹⁾ OV C 154 E, 29.5.2001., 258. lpp. un OV C 20 E, 28.1.2003., 263. lpp.

⁽²⁾ OV C 260, 17.9.2001., 90. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2002. gada 17. janvāra atzinums (OV C 271 E, 7.11.2002., 381. lpp.), Padomes 2002. gada 5. decembra kopējā nostāja (OV C 32 E, 11.2.2003., 9. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2003. gada 8. aprīļa lēmums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts). Padomes 2003. gada 13. jūnija lēmums.

⁽⁴⁾ Padomes 1985. gada 20. decembra Regula (EEK) Nr. 3820/85 par dažu sociālās jomas tiesību aktu saskaņošanu attiecībā uz autotransportu (OV L 370, 31.12.1985., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes 1976. gada 16. decembra Direktīva 76/914/EEK par dažu autotransporta veidu vadītāju apmācības minimālo līmeni (OV L 357, 29.12.1976., 36. lpp.).

- (11) Šī direktīva nedrīkst skart tiesības, ko ieguvis vadītājs, kuram ir bijusi vadītāja apliecība, kas vajadzīga, lai veiktu transportlīdzekļa vadīšanu pirms dienas, kura noteikta, lai saņemtu APA, kas apliecina attiecīgo sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu vai periodisku apmācību.
- (12) Tikai mācību centri, ko apstiprinājušas dalībvalstu kompetentās iestādes, var organizēt mācības, kas noteiktas sākotnējās kvalifikācijas iegūšanai un periodiskai apmācībai. Lai nodrošinātu šo apstiprināto centru mācību kvalitāti, kompetentajām iestādēm jānosaka vienoti kritēriji to apstiprināšanai, tostarp vispārztītu augsta līmeņa profesionālisma kritēriju.
- (13) Ne tikai dalībvalstu kompetentajām iestādēm, bet arī visām to izraudzītajām organizācijām jābūt atbildīgām par to eksāmenu organizēšanu, kas paredzēti saistībā ar sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību. Ņemot vērā šīs direktīvas svarīgumu satiksmes drošības un konkurences apstākļu vienlīdzības ziņā, dalībvalstu kompetentajām iestādēm jāpārbauga šie eksāmeni.
- (14) Dalībvalstīm jānosaka, ka piecu gadu laikā pēc sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu apliecinoša APA izdošanas dienas vai pēc termiņa, kas noteikts dažiem vadītājiem iegūto tiesību apstiprinājumam, pabeidzama pirmā periodiskā apmācība, un jāizdod atbilstošs APA. Jābūt arī iespējai šos termiņus saīsināt vai pagarināt. Pēc pirmās periodiskās apmācības vadītājam jāsaņem periodiska apmācība reizi piecos gados.
- (15) Lai apliecinātu, ka vadītājs, kas ir dalībvalsts pilsonis, ir kāda šajā direktīvā paredzētā APA turētājs, un lai atvieglotu dažādu APA savstarpēju atzīšanu, dalībvalstīm jānorāda minētajam mērķim paredzētai saskaņotais Kopienas kods un tā derīguma termiņš vai nu vadītāja apliecībā, vai jaunajā vadītāja kvalifikācijas kartē, kas dalībvalstīm savstarpēji atzīstama un kam saskaņotais paraugs ir noteikts ar šo direktīvu. Šai kartei jāatbilst tām pašām drošības prasībām, kurām vadītāja apliecībai, ņemot vērā ar to piešķirto tiesību svarīgumu attiecībā uz ceļu satiksmes drošību un konkurences apstākļu vienlīdzību. Dalībvalstīm piešķirtajai iespējai norādīt saskaņoto Kopienas kodu uz jaunās kartes jādod tām tiesības noteikt vadītāja apliecībām derīguma termiņu, kas nesakrīt ar periodiskas apmācības derīguma termiņu, ņemot vērā, ka Direktīvā 91/439/EEK ⁽¹⁾ paredzēts, ka katra dalībvalsts saglabā tiesības, pamatojoties uz valsts kritērijiem, noteikt derīguma termiņu vadītāja apliecībām, ko tā izdod.
- (16) Direktīvas 91/439/EEK I un II pielikums jāgroza, papildinot minētajos pielikumos iekļauto saskaņoto kodu un apakškodu sarakstu ar jauno Kopienas kodu, kas nosaka termiņu, līdz kuram vadītājs atbilst profesionālās kvalifikācijas prasībai attiecībā uz sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu vai periodisku apmācību.
- (17) Īpaši sertifikācijas noteikumi jānosaka attiecībā uz vadītājiem, uz ko attiecas šī direktīva un kas ir trešo valstu pilsoņi.
- (18) Komisijai jāpārbauga šīs direktīvas īstenošana, jo īpaši ņemot vērā dažādās sistēmas sākotnējās kvalifikācijas iegūšanai, ko tā nosaka, un par šo jautājumu jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai, un Reģionu komitejai.
- (19) Ņemot vērā ievērojamo skaitu vadītāju, uz ko attiecas šī direktīva, noteikumi par sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu jāpiemēro divos posmos atkarībā no tā, vai tā attiecas uz pasažieru pārvadājumiem vai kravu pārvadājumiem. Šīs direktīvas pakāpeniska piemērošana attiecībā uz to transportlīdzekļu vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu, kas iesaistīti kravu un pasažieru pārvadājumos, pieļauj arī to, ka periodiskas apmācības nosaka pakāpeniski.
- (20) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽²⁾.
- (21) Ņemot vērā divu atšķirīgu termiņu piemērošanu noteikumos par sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu, jāatceļ attiecīgie noteikumi Regulā (EEK) Nr. 3820/85, kā arī Direktīvā 76/914/EEK.
- (22) Taču, respektējot Kopienas tiesību principus, šo direktīvu vēlams nepiemērot attiecībā uz transportlīdzekļu vadītājiem, kas parasti veic pārvadājumus, ja uzskata, ka satiksmes drošību tas ietekmēs mazāk vai ja šīs direktīvas prasības uzliktu nesamērīgu ekonomisko vai sociālo slogu.
- (23) Tāpēc, ka piedāvātās rīcības mērķi, t. i., vienota Kopienas standarta ieviešanu attiecībā uz sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību dalībvalstis nevar pietiekami labi īstenot un ka piedāvātās rīcības mēroga un seku dēļ šos mērķus var labāk īstenot Kopienas līmenī, Kopiena var noteikt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā izklāstīto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu ar šo direktīvu nenosaka neko tādu, kas nav vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai,

⁽¹⁾ Padomes Direktīva 91/439/EEK (1991. gada 29. jūlijs) par vadītāju apliecībām (OV L 237, 24.8.1991., 1. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Direktīvu 2000/56/EK (OV L 237, 21.9.2000., 45. lpp.).

⁽²⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Darbības joma

Šī direktīva attiecas uz transportlīdzekļa vadīšanu, ko veic:

- a) dalībvalsts pilsoņi un
- b) trešo valstu pilsoņi, ko nodarbina vai izmanto uzņēmums, kas veic uzņēmējdarbību dalībvalstī;

turpmāk tekstā — “vadītāji”, kas veic autopārvadājumus Kopienā uz koplietošanas ceļiem, izmantojot:

- transportlīdzekļus, kuru vadīšanai nepieciešama Direktīvā 91/439/EEK definētās C₁, C₁+E, C vai C + E kategorijas vadītāja apliecība vai par līdzvērtīgu atzīta vadītāja apliecība,
- transportlīdzekļus, kuru vadīšanai nepieciešama Direktīvā 91/439/EEK definētās D₁, D₁+E, D vai D + E kategorijas vadītāja apliecība vai par līdzvērtīgu atzīta vadītāja apliecība.

2. pants

Atbrīvojumi

Šī direktīva neattiecas uz vadītājiem, kas vada:

- a) transportlīdzekļus, kuru maksimālais atļautais ātrums nepārsniedz 45 km/h;
- b) transportlīdzekļus, ko izmanto vai kontrolē valsts bruņotie spēki, civilās aizsardzības dienests, ugunsdzēsības dienests un sabiedriskās kārtības uzturēšanas spēki;
- c) transportlīdzekļus, kuriem veic braukšanas pārbaudi tehniskās attīstības, remonta vai apkopes mērķiem, vai jaunus vai pārbūvētus transportlīdzekļus, kas vēl nav nodoti ekspluatācijā;
- d) transportlīdzekļus, ko izmanto ārkārtas situācijās vai kas paredzēti glābšanas uzdevumu veikšanai;
- e) transportlīdzekļus, ko izmanto transportlīdzekļa vadīšanas nodarbībās, apmācot jebkuru personu, kas vēlas iegūt vadītāja tiesības vai APA, kā noteikts 6. pantā un 8. panta 1. punktā;
- f) transportlīdzekļus, ko izmanto nekomerciālai pasažieru vai kravu pārvadāšanai, personīgām vajadzībām;

- g) transportlīdzekļus, ar ko pārvadā materiālus vai iekārtas, kuras vadītājs izmanto sava darba laikā, ja transportlīdzekļa vadīšana nav vadītāja galvenā darbības joma.

3. pants

Kvalifikācija un apmācība

1. Transportlīdzekļa vadīšanai, kas definēta 1. pantā, vajadzīga obligātā sākotnējās kvalifikācijas iegūšana un obligāta periodiska apmācība. Šim nolūkam dalībvalstis paredz:

- a) sistēmu sākotnējās kvalifikācijas iegūšanai.

Dalībvalstis izvēlas vienu no divām iespējām:

- i) iespēju, kas apvieno nodarbību apmeklēšanu un eksāmenu.

Saskaņā ar I pielikuma 2. iedaļas 2.1. punktu šāda veida sākotnējās kvalifikācijas iegūšana ietver obligātu nodarbību apmeklēšanu noteiktu laiku. To noslēdz eksāmens. Pēc sekmīgas eksāmena nokārtošanas kvalifikāciju apliecina ar APA, kā paredzēts 6. panta 1. punkta a) apakšpunktā;

- ii) iespēju, kas ietver tikai eksāmenus.

Saskaņā ar I pielikuma 2. iedaļas 2.2. punktu šāda veida sākotnējās kvalifikācijas iegūšana neietver obligātu nodarbību apmeklēšanu, bet tikai teorētiskos un praktiskos eksāmenus. Pēc sekmīgas eksāmenu nokārtošanas kvalifikāciju apliecina ar APA, kā paredzēts 6. panta 1. punkta b) apakšpunktā.

Taču dalībvalsts drīkst atļaut vadītājam(-ai) vadīt transportlīdzekli tās teritorijā pirms APA iegūšanas ilgākais trīs gadus, ja viņš vai viņa vismaz sešus mēnešus apmeklē arod-mācības šajā valstī. Šo arod-mācību sakarā i) un ii) daļā minētos eksāmenus drīkst kārtot pakāpeniski;

- b) periodiskas apmācības sistēma.

Saskaņā ar I pielikuma 4. iedaļu periodiska apmācība ietver obligātu nodarbību apmeklēšanu. To apliecina ar 8. panta 1. punktā paredzēto APA.

2. Dalībvalstis var paredzēt arī sistēmu sākotnējās kvalifikācijas paātrinātajai iegūšanai, lai vadītājs drīkstētu vadīt transportlīdzekli gadījumos, kas minēti 5. panta 2. punkta a) apakšpunkta ii) daļā un b) apakšpunktā un 5. panta 3. punkta a) apakšpunkta i) daļā un b) apakšpunktā.

Saskaņā ar I pielikuma 3. iedaļu sākotnējās kvalifikācijas paātrinātā iegūšana ietver obligātu nodarbību apmeklēšanu. To noslēdz eksāmens. Pēc sekmīgas eksāmena nokārtošanas kvalifikāciju apliecina ar 6. panta 2. punktā paredzēto APA.

3. Dalībvalstis var atbrīvot vadītājus, kas ieguvuši Direktīvā 96/26/EK ⁽¹⁾ paredzēto arodprasmes apliecību, no 1. punkta a) apakšpunkta i) un ii) daļā un 2. punktā minētajiem eksāmeņiem priekšmetos, kuri ietverti minētajā direktīvā paredzētajā eksāmenā, un attiecīgā gadījumā — no tiem atbilstošās nodarbību daļas apmeklēšanas.

4. pants

Iegūtās tiesības

No prasības iegūt sākotnējo kvalifikāciju atbrīvo šādus vadītājus:

- a) vadītājus, kam ir D₁, D₁+E, D vai D + E kategorijas apliecība vai par līdzvērtīgu atzīta apliecība, kura izdota ne vēlāk kā divus gadus pēc šīs direktīvas transponēšanai paredzētās pēdējās dienas;
- b) vadītājus, kam ir C₁, C₁+E, C vai C + E kategorijas apliecība vai par līdzvērtīgu atzīta apliecība, kura izdota ne vēlāk kā trīs gadus pēc šīs direktīvas transponēšanai paredzētās pēdējās dienas.

5. pants

Sākotnējās kvalifikācijas iegūšana

1. Pirms sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas nav nepieciešams iegūt attiecīgo vadītāja apliecību.

2. Kravu pārvadāšanai paredzēta transportlīdzekļa vadītāji drīkst vadīt:

- a) no 18 gadiem:
 - i) vadītāja apliecībā norādītās C un C + E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir APA, kas minēta 6. panta 1. punktā;
 - ii) vadītāja apliecībā norādītās C₁ un C₁+E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir APA, kas minēta 6. panta 2. punktā;

b) no 21 gada — vadītāja apliecībā norādītās C un C + E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir APA, kas minēta 6. panta 2. punktā.

3. Pasažieru pārvadāšanai paredzēta transportlīdzekļa vadītāji drīkst vadīt:

- a) no 21 gada:
 - i) vadītāja apliecībā norādītās D un D + E kategorijas transportlīdzekļi, lai veiktu regulārus pasažieru pārvadājumus, ja maršruta garums nepārsniedz 50 kilometrus, un vadītāja apliecībā norādītās D₁ un D₁+E

kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir APA, kas minēta 6. panta 2. punktā.

Dalībvalstis savā teritorijā drīkst atļaut iepriekš minēto kategoriju transportlīdzekļu vadītājiem vadīt šādus transportlīdzekļus no 18 gadiem, ja tiem ir 6. panta 1. punktā minētā APA;

- ii) vadītāja apliecībā norādītās D un D + E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir 6. panta 1. punktā minētā APA.

Dalībvalstis savā teritorijā drīkst atļaut iepriekš minēto kategoriju transportlīdzekļu vadītājiem vadīt šādus transportlīdzekļus no 20 gadiem, ja tiem ir 6. panta 1. punktā minētā APA. Šo vecuma ierobežojumu var samazināt līdz 18 gadiem, ja šādus transportlīdzekļus vadītājs vada bez pasažieriem;

- b) no 23 gadiem — vadītāja apliecībā norādītās D un D + E kategorijas transportlīdzekļi, ja tiem ir 6. panta 2. punktā minētā APA.

4. Neskarot 2. punktā noteiktos vecuma ierobežojumus, vadītājus, kuri uzņemas pārvadāt kravas un kuriem ir kāda no šā panta 2. punktā paredzētās kategorijas transportlīdzekļa APA, kas minētas 6. pantā, atbrīvo no šādas APA iegūšanas attiecībā uz jebkuru citu minētajā punktā norādīto kategoriju.

Ar tādiem pašiem nosacījumiem šos noteikumus piemēro attiecībā uz vadītājiem, kas uzņemas pārvadāt pasažierus ar 3. punktā minēto kategoriju transportlīdzekļiem.

5. Vadītājiem, kas uzņemas pārvadāt kravas un kas paplašina vai maina savu darbību, lai pārvadātu pasažierus, vai otrādi, un kam ir 6. pantā paredzētā APA, neprasa atkārtot sākotnējās kvalifikācijas iegūšanai paredzētās vispārīgās daļas, bet drīzāk tikai tās daļas, kas specifiskas jaunajai kvalifikācijai.

6. pants

Sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu apliecinoša APA

1. Sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu apliecinoša APA

- a) APA, kas piešķirta, pamatojoties uz nodarbību apmeklēšanu un eksāmenu

Saskaņā ar 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) daļu dalībvalstis prasa, lai apmācāmais vadītājs apmeklētu nodarbības mācību centrā, ko kompetentās iestādes apstiprinājušas saskaņā ar I pielikuma 5. iedaļu, turpmāk tekstā — “apstiprinātais mācību centrs”. Šīs nodarbības aptver visus priekšmetus, kas minēti I pielikuma 1. iedaļā. Šo apmācību noslēdz I pielikuma 2. iedaļas 2.1. punktā paredzētā eksāmena veiksmīga nokārtošana. Minēto eksāmenu organizē dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija un to mērķis ir pārbaudīt, vai iepriekš minētajos priekšmetos apmācāmajam vadītājam ir I pielikuma 1. iedaļā noteiktais zināšanu līmenis. Minētās iestādes vai organizācijas pārbauda eksāmenu un pēc veiksmīgas nokārtošanas izsniedz vadītājiem sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu apliecinošu APA.

⁽¹⁾ Padomes Direktīva 96/26/EK (1996. gada 29. aprīlis) par atļaušanu kravu autopārvadātājiem un pasažieru autopārvadātājiem veikt profesionālo darbību un par diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinošo dokumentu savstarpēju atzīšanu, lai veicinātu šo pārvadātāju tiesības veikt uzņēmējdarbību iekšzemes un starptautisko autopārvadājumu nozarē (OV L 124, 23.5.1996., 1. lpp.). Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Direktīvu 98/76/EK (OV L 277, 14.10.1998., 17. lpp.).

b) APA, kas piešķirta, pamatojoties uz eksāmeniem

Saskaņā ar 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta ii) daļu dalībvalstis prasa, lai apmācāmais vadītājs nokārtotu teorētiskos un praktiskos eksāmenus, kas minēti I pielikuma 2. iedaļas 2.2. punktā. Minētos eksāmenus organizē dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija un to mērķis ir pārbaudīt, vai visos iepriekš minētajos priekšmetos apmācāmajam vadītājam ir I pielikuma 1. iedaļā noteiktais zināšanu līmenis. Minētās iestādes vai organizācijas pārbauga eksāmenus un pēc veiksmīgas nokārtošanas izsniedz vadītājiem sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu apliecināšanu APA.

2. Sākotnējās kvalifikācijas paātrinātu iegūšanu apliecinoša APA

Saskaņā ar 3. panta 2. punktu dalībvalstis prasa apmācāmajiem vadītājiem apmeklēt nodarbības apstiprinātā mācību centrā. Šīs nodarbības aptver visus I pielikuma 1. iedaļā minētos priekšmetus.

Šo apmācību noslēdz I pielikuma 3. iedaļā paredzētai eksāmens. Minēto eksāmenu organizē dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija un to mērķis ir pārbaudīt, vai iepriekš minētajos priekšmetos apmācāmajam vadītājam ir I pielikuma 1. iedaļā noteiktais zināšanu līmenis. Minētās iestādes vai organizācijas pārbauga eksāmenu un pēc veiksmīgas nokārtošanas izsniedz vadītājiem sākotnējās kvalifikācijas paātrinātu iegūšanu apliecināšanu APA.

7. pants

Periodiska apmācība

Periodisku apmācību veido apmācības, ko organizē, lai 6. pantā minētās APA turētāji un 4. pantā minētie vadītāji varētu uzlabot zināšanas, kas ir būtiskas to darbā, īpašu vērību veltot ceļu satiksmes drošībai un degvielas patēriņa racionalizācijai.

Šo apmācību organizē apstiprināts mācību centrs atbilstoši I pielikuma 5. iedaļai. Ja vadītājs pāriet uz citu uzņēmumu, jāņem vērā iepriekš gūtā periodiskā apmācība.

Periodisku apmācību veido, lai padziļināti apgūtu un atkārtotu dažus I pielikuma 1. iedaļā minētos priekšmetus.

8. pants

Periodisku apmācību apliecinoša APA

1. Kad vadītājs ir pabeidzis 7. pantā minēto periodisko apmācību, dalībvalsts kompetentās iestādes vai apstiprinātais mācību centrs izdod viņam vai viņai periodisku apmācību apliecināšanu APA.

2. Pirmo periodisko apmācību saņem šādi vadītāji:

- a) 6. pantā minētās APA turētāji — piecu gadu laikā pēc minētās APA izdošanas;
- b) 4. pantā minētie vadītāji — piecu gadu laikā pēc attiecīgās 14. panta 2. punktā minētās dienas saskaņā ar grafiku, par ko lemj dalībvalstis.

Dalībvalstis, *inter alia*, var samazināt vai pagarināt a) un b) apakšpunktā minētos laikposmus, lai tie sakristu ar vadītāja apliecības derīguma termiņu vai lai tiktu nodrošināta pakāpeniska periodiskas apmācības ieviešana. Šīs laikposms tomēr nedrīkst būt īsāks par trim gadiem vai garāks par septiņiem gadiem.

3. Vadītājs, kas pabeidzis pirmo periodisko apmācību, kura minēta 2. punktā, tiek periodiski apmācīts ik pēc pieciem gadiem, pirms beidzas periodisko apmācību apliecinošās APA derīguma termiņš.

4. Šīs direktīvas 6. pantā minēto APA vai šā panta 1. punktā minēto APA turētāji un vadītāji, kas minēti 4. pantā, kuri pārtraukuši darbu un neatbilst 1., 2. un 3. punkta prasībām, pirms darba atsākšanas piedalās periodiskā apmācībā.

5. Vadītājus, kas uzņemas pārvadāt kravas vai pasažierus pa autocelļiem un kas pabeiguši periodisko apmācību vienā vai vairākās vadītāja apliecībā norādītajās kategorijās, kas paredzētas 5. panta 2. un 3. punktā, atbrīvo no pienākuma saņemt turpmāku periodisku apmācību pārējās minētajos punktos paredzētajās kategorijās.

9. pants

Apmācību vieta

Vadītāji, kas minēti 1. panta a) punktā, iegūst 5. pantā minēto sākotnējo kvalifikāciju dalībvalstī, kur ir to parastā dzīvesvieta, kura definēta Regulas (EEK) Nr. 3821/85 ⁽¹⁾ 14. pantā.

Vadītāji, kas minēti 1. panta b) punktā, iegūst sākotnējo kvalifikāciju dalībvalstī, kur uzņēmums izveidots, vai dalībvalstī, kura izdevusi tiem darba atļauju.

Vadītāji, kas minēti 1. panta a) punktā un 1. panta b) punktā, iegūst 7. pantā minēto periodisko apmācību dalībvalstī, kur tiem ir parasta dzīvesvieta, vai dalībvalstī, kurā tie strādā.

⁽¹⁾ Padomes Regula (EEK) Nr. 3821/85 (1985. gada 20. decembris) par reģistrācijas kontrolierīcēm, ko izmanto autotransportā (OV L 370, 31.12.1985., 8. lpp.). Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1360/2002 (OV L 207, 5.8.2002., 1. lpp.).

10. pants

Kopienas kods

1. Uz 6. pantā minētās APA un 8. panta 1. punktā minētās APA pamata dalībvalstu kompetentās iestādes, ņemot vērā 5. panta 2. un 3. punktu un 8. pantu, blakus attiecīgajām vadītāja apliecības kategorijām norāda šā panta 2. punktā paredzēto Kopienas kodu:

— vai nu vadītāja apliecībā,

— vai vadītāja kvalifikācijas kartē, kas sagatavota saskaņā ar paraugu II pielikumā.

Dalībvalstu izdotu vadītāja kvalifikācijas karti tās savstarpēji atzīst. Kad karti izdod, kompetentās iestādes pārbauda derīgumu vadītāja apliecībai, kuras numurs norādīts kartē.

2. Saskaņoto Kopienas kodu sarakstu Direktīvas 91/439/EEK I un Ia pielikumā papildina ar šādu Kopienas kodu:

“95. Vadītājs, kas ir APA turētājs un atbilst 3. pantā minētam arodprasmes pienākumam līdz... (piem., 95. 01.01.2012.).”

3. a) Vadītājs, kas minēts 1. panta b) punktā un kas vada transportlīdzekļus, kurus izmanto kravu pārvadāšanai pa autoceļiem, ar Regulā (EK) Nr. 484/2002 ⁽¹⁾ paredzēto vadītāja apliecību pierāda, ka viņam vai viņai ir kvalifikācija un viņš vai viņa ir apmācīts(-a), kā paredzēts šajā direktīvā.

Papildus apliecībai dalībvalstis var viņam vai viņai izdot II pielikumā paredzēto vadītāja kvalifikācijas karti, kurā norādīts attiecīgais Kopienas kods.

b) Vadītājs, kas minēts 1. panta b) punktā un kas vada transportlīdzekļus, kurus izmanto pasažieru pārvadāšanai pa autoceļiem, pierāda, ka viņš vai viņai ir ar kvalifikāciju un ir apmācīts, kā paredzēts šajā direktīvā, izmantojot:

— Kopienas kodu, kas norādīts uz Eiropas Kopienų parauga vadītāja apliecības, ja viņš vai viņa ir šādas apliecības turētājs(-a), vai

— vadītāja kvalifikācijas karti, kas paredzēta II pielikumā, kurā norādīts attiecīgais Kopienas kods, vai

— valsts apliecību, kuras derīgumu savās teritorijās dalībvalstis savstarpēji atzīst.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 484/2002 (2002. gada 1. marts), ar ko groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 881/92 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3118/93, ieviešot vadītāja apliecību (OV L 76, 19.3.2002., 1. lpp.).

11. pants

Pielāgošana zinātnes un tehnikas attīstībai

Grozījumus, kas vajadzīgi, lai I un II pielikumu pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai, pieņem saskaņā ar 12. panta 2. punktā noteikto procedūru.

12. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja.

2. Ja izdara atsauci uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā noteiktais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

13. pants

Ziņojums

Līdz 2011. gada 10. septembrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai ziņojumu, izdarot šīs direktīvas īstenošanas sākotnējo novērtējumu, jo īpaši attiecībā uz dažādu tādu sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas sistēmu līdzvērtību, kas paredzētas 3. pantā, un to efektivitāti paredzētā kvalifikācijas līmeņa sasniegšanā. Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno attiecīgus priekšlikumus.

14. pants

Transponēšana un īstenošana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 2006. gada 10. septembrim izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstīm pieņemot šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Dalībvalstis piemēro šos pasākumus:

— no 2008. gada 10. septembra attiecībā uz sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu, kas nepieciešama, lai vadītu vadītāja apliecībā norādītās D₁, D₁+E, D un D + E kategorijas transportlīdzekļus,

— no 2009. gada 10. septembra attiecībā uz sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu, kas nepieciešama, lai vadītu vadītāja apliecībā norādītās C₁, C₁+E, C un C + E kategorijas transportlīdzekļus.

Dalībvalstis par to nekavējoties informē Komisiju un cita citai palīdz piemērot šos pasākumus.

15. pants

Atcelšana

1. Ar šo pantu Regulas (EEK) Nr. 3820/85 5. pantu groza šādi:

- a) no 2009. gada 10. septembra atceļ 1. punktu;
- b) no 2008. gada 10. septembra atceļ 2. un 4. punktu.

2. No 2009. gada 10. septembra atceļ Direktīvu 76/914/EEK.

3. Normatīvos un administratīvos aktus, kas pieņemti, lai izpildītu Direktīvas 76/914/EEK prasības, vairs nepiemēro:

- no 2008. gada 10. septembra attiecībā uz tādu transportlīdzekļu vadītājiem, kas paredzēti pasažieru pārvadāšanai pa autoceļiem,
- no 2009. gada 10. septembra attiecībā uz tādu transportlīdzekļu vadītājiem, kas paredzēti kravu pārvadāšanai pa autoceļiem.

16. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

17. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2003. gada 15. jūlijā

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs
P. COX

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
G. TREMONTI

I PIELIKUMS

MINIMĀLĀS PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ KVALIFIKĀCIJAS IEGŪŠANU UN APMĀCĪBU

1. iedaļa. Priekšmetu saraksts

Zināšanām, kas dalībvalstīm jāņem vērā, nosakot vadītāja sākotnējās kvalifikācijas iegūšanu un periodisku apmācību, jāaptver vismaz priekšmetus, kas ir šajā sarakstā. Apmācāmiem vadītājiem jāiegūst zināšanu līmenis un praktiskās iemaņas, kas vajadzīgas, lai pilnīgi droši vadītu attiecīgās vadītāja apliecībā norādītās kategorijas transportlīdzekļus.

Minimālais zināšanu līmenis nedrīkst būt mazāks par 2. līmeni apmācības līmeņu skalā, kas paredzēta Lēmuma 85/368/EEK ⁽¹⁾ I pielikumā, t. i., līmeni, kuru sasniedz, saņemot obligāto izglītību, kas papildināta ar profesionālo apmācību.

1. Prasmju attīstīšana attiecībā uz racionālu braukšanu, ievērojot drošības noteikumus

Visas apliecības

1.1. Mērķis — lai cik iespējams labi izmantotu transmisiju, zināt tās parametrus:

liknes, kas attiecas uz motora griezes momentu, jaudu un īpatnējo patēriņu, apgriezienu mērītāja optimālas izmantošanas diapazonu, pārsenumkārbas pārsenumu lietošanas robežu diagrammas.

1.2. Mērķis — lai kontrolētu transportlīdzekli, līdz minimumam samazinātu nodilumu un nepieļautu darbības traucējumus, pārzināt drošības ierīču tehniskos parametrus un to vadību:

hidropneimatisks bremžu sistēmas īpatnības, bremžu un palēninātāja izmantošanas ierobežojumi, bremžu un palēninātāja vienlaicīga izmantošana, ātruma un pārsenuma attiecības labāka izmantošana, transportlīdzekļa inerces izmantošana, ātruma samazināšanas un bremzēšanas veidu izmantošana, braucot no kalna, rīcība atteices gadījumā.

1.3. Mērķis — spēja optimizēt degvielas patēriņu:

degvielas patēriņa optimizācija, izmantojot zinātību attiecībā uz 1.1. un 1.2. punktu.

Apliecības C, C + E, C₁, C₁+E kategorijai

1.4. Mērķis — prasme piekraut transportlīdzekli, ievērojot drošības noteikumus un pareizu transportlīdzekļa izmantošanu:

spēki, kas iedarbojas uz braucošu transportlīdzekli, pārsenumkārbas pārsenuma skaitļu izmantošana atbilstīgi transportlīdzekļa kravai un ceļa profilam, transportlīdzekļa vai sakabinātu transportlīdzekļu kravnesības aprēķināšana, izmantojamā tilpuma aprēķināšana, slodzes sadalījums, ass noslodzes pārsniegšanas sekas, transportlīdzekļa stabilitāte un smaguma centrs, iepakojuma un kravas paliktņu veidi;

galvenās nostiprināmo kravu kategorijas, nostiprināšanas veidi un spriegojuma siksnu izmantošana, nostiprināšanas ierīču pārbaude, pārkraušanas iekārtu izmantošana, pārvilkšana ar brezentu un brezenta pārvalka noņemšana.

Apliecības D, D + E, D₁, D₁+E kategorijai

1.5. Mērķis — prasme nodrošināt pasažieriem komfortu un drošību:

garenvirziena kustību un šķērskustību regulēšana, koplietošanas ceļu izmantošana, izvietošanās uz ceļa, laidena bremzēšana, pārkares ievērošana, īpašu infrastruktūru izmantošana (sabiedriskas vietas, paredzētās braukšanas joslas), grūtības apvienot drošu braukšanu ar citiem vadītāja pienākumiem, saskarsme ar pasažieriem, dažu pasažieru grupu īpatnības (invalidi, bērni).

1.6. Mērķis — prasme piekraut transportlīdzekli, ievērojot drošības noteikumus un pareizu transportlīdzekļa izmantošanu:

spēki, kas iedarbojas uz braucošu transportlīdzekli, pārsenumkārbas pārsenuma skaitļu izmantošana atbilstīgi transportlīdzekļa kravai un ceļa profilam, transportlīdzekļa vai sakabinātu transportlīdzekļu kravnesības aprēķināšana, slodzes sadalījums, ass noslodzes pārsniegšanas sekas, transportlīdzekļa stabilitāte un smaguma centrs.

⁽¹⁾ Padomes Lēmums 85/368/EEK (1985. gada 16. jūlijs) par arodmaģistrācijas iegūtas kvalifikācijas pierādījumu salīdzināmību Eiropas Kopienas dalībvalstīs (OV L 199, 31.7.1985., 56. lpp.).

2. *Noteikumu piemērošana*

Visas apliecības

2.1. Mērķis — zināt autotransporta sociālo vidi un to reglamentējošas normas:

maksimālie darba laika posmi, kas raksturīgi transporta nozarei; Regulas (EEK) Nr. 3820/85 un Regulas (EEK) Nr. 3821/85 principi, to piemērošana un tās rezultāti; sodi par tahogrāfa neizmantošanu, nepareizu izmantošanu un manipulācijām ar to; zināšanas par autotransporta sociālo vidi: vadītāju tiesības un pienākumi sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas un periodiskas apmācības jomā.

Apliecības C, C + E, C₁, C₁+E kategorijai

2.2. Mērķis — zināt noteikumus, kas reglamentē kravu pārvadājumus:

licences pārvadājumu veikšanai, pienākumi, kas noteikti standarta līgumos par kravu pārvadāšanu, pārvadājuma līguma dokumentu sagatavošana, starptautisko pārvadājumu atļaujas, pienākumi, kas noteikti Konvencijā par starptautisko kravu autopārvadājumu līgumu, starptautiskās kravas pavadzīmes sagatavošana, robežu šķērsošana, kravas ekspeditori, īpaši preču pavaddokumenti.

Apliecības D, D + E, D₁, D₁+E kategorijai

2.3. Mērķis — zināt noteikumus, kas reglamentē pasažieru pārvadājumus:

īpašu pasažieru grupu pārvadāšana, drošības aprīkojums autobusos, drošības jostas, transportlīdzekļa noslogojums.

3. *Veselības aizsardzība, satiksmes un vides drošība, pakalpojumi, loģistika*

Visas apliecības

3.1. Mērķis — likt vadītājiem apzināties ceļu satiksmes negadījumu risku un nelaimes gadījumu iespējamību darbā:

nelaimes gadījumu veidi darbā transporta nozarē, ceļus satiksmes negadījumu statistika, negadījumi ar kravas automobiļiem/autobusiem, cilvēku dzīvības, materiālie un finansiālie zaudējumi.

3.2. Mērķis — prasme novērst noziedzību un nelegālo imigrāciju:

vispārīgas ziņas, ietekme uz vadītājiem, preventīvie pasākumi, pārbaudes punktu saraksts, tiesību akti par pārvadātāju atbildību.

3.3. Mērķis — prasme novērst fizisku risku:

ergonomikas principi; riskantas kustības un pozas, fiziskais stāvoklis, manevrēšanas vingrinājumi, individuālā aizsardzība.

3.4. Mērķis — apzināties fizisko un garīgo spēju svarīgumu:

veselīga, sabalansēta uztura lietošanas principi, alkohola, narkotisku vielu vai citu uzvedību ietekmējošu vielu ietekme, noguruma un stresa pazīmes, iemesli, sekas, darba/atpūtas pamata cikla svarīgums.

3.5. Mērķis — spēja novērtēt avārijas situācijas:

izturēšanās avārijas situācijās: situācijas novērtēšana, izvairīšanās no sarežģījumiem negadījumā, palīdzības izsaukšana, palīdzība cietušajiem un pirmās palīdzības sniegšana, reakcija ugunsgrēka gadījumā, kravas automobiļi esošu personu/autobusa pasažieru evakuācija; visu pasažieru drošība; reakcija agresijas gadījumā; negadījuma protokola sagatavošanas pamatprincipi.

3.6. Mērķis — prasme atbilstoši rīkoties, palīdzot veidot pozitīvu uzņēmuma tēlu:

vadītāja rīcība un uzņēmuma tēls: vadītāja sniegto pakalpojumu standarta svarīgā loma uzņēmuma darbā, vadītāja pienākumi, cilvēki, ar ko vadītājam būs darīšana, transportlīdzekļa apkope, darba organizācija, domstarpību saimnieciskās un finansiālās sekas.

Apliecības C, C + E, C₁, C₁+E kategorijai

3.7. Mērķis — zināt kravu autopārvadājumu ekonomiskos apstākļus un tirgus organizāciju:

autotransports attiecībā pret citiem transporta veidiem (konkurence, nosūtītāji), dažādas autotransporta darbības (komercpārvadājumi, pašpārvadājumi, transporta palīgdarbības), transporta uzņēmumu un transporta palīgdarbību galveno veidu organizācija, dažādas transporta specializācijas (autocisterna, kontrolēta temperatūra utt.), pārmaiņas nozarē (sniegto pakalpojumu dažādošanās, pārvadājumi pa dzelzceļu un autoceļiem, apakš-uzņēmuma līgumi utt.).

Apliecības D, D + E, D₁, D₁+E kategorijai

- 3.8. Mērķis — zināt pasažieru autopārvadājumu ekonomiskos apstākļus un tirgus organizāciju:

pasažieru pārvadājumi pa autoceļiem attiecībā pret citiem pasažieru autopārvadājumu veidiem (dzelzceļš, privātā automašīna), dažādas autotransporta darbības, kas ietver pasažieru pārvadājumus pa autoceļiem, robežu šķērsošana (starptautiskais transports), to galveno veidu uzņēmumu organizācija, kas veic pasažieru pārvadājumus pa autoceļiem.

2. iedaļa. Obligātā sākotnējās kvalifikācijas iegūšana, kas paredzēta 3. panta 1. punkta a) apakšpunktā

- 2.1. *Iespēja, kas apvieno nodarbību apmeklēšanu un eksāmenu*

Sākotnējās kvalifikācijas iegūšanai jāietver visu 1. iedaļā uzskaitīto priekšmetu mācīšana. Šīs sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas procesam jāilgst 280 stundas.

Visiem apmācāmajiem vadītājiem vismaz 20 stundas pašiem jāvada attiecīgās kategorijas transportlīdzeklis, kas atbilst vismaz prasībām, kuras attiecas uz Direktīvā 91/439/EEK definētajiem eksāmenā izmantojamajiem transportlīdzekļiem.

Ja apmācāmais vadītājs vada transportlīdzekli pats, instruktoram, ko nodarbina apstiprināts mācību centrs, viņš jāpavada. Visi apmācāmie vadītāji lielākais astoņas stundas no 20 stundām, kuru laikā tiem pašiem jāvada transportlīdzeklis, drīkst vadīt transportlīdzekli īpašā apvidū vai piemērotā simulatorā, lai novērtētu prasmi racionāli braukt, ievērojot drošības noteikumus, jo īpaši attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanu uz ceļa dažādos apstākļos un tiem mainoties atkarībā no dažādiem atmosfēras stāvokļiem un dienas vai nakts laika.

Šīs direktīvas 5. panta 5. punktā minēto vadītāju sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas procesam jāilgst 70 stundas, tostarp 5 stundas viņam pašam jāvada transportlīdzeklis.

Minētās apmācības beigās, dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija rakstiski vai mutiski eksaminē vadītāju. Eksāmenā jāiekļauj vismaz viens jautājums saistībā ar katru mērķi priekšmetu sarakstā 1. iedaļā.

- 2.2. *Iespēja, kas ietver eksāmenu*

Dalībvalstu kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija organizē iepriekš minētos teorētiskos un praktiskos eksāmenus, lai pārbaudītu, vai apmācāmajam vadītājam ir 1. iedaļā noteiktais zināšanu līmenis par tur uzskaitītajiem mērķiem un priekšmetiem.

- a) Teorētiskajam eksāmenam ir vismaz divas daļas:

- jautājumi, tostarp jautājumi ar atbilstošu variantiem, jautājumi, uz kuriem jāsniedz tieša atbilde, vai abu kombinācija;
- gadījumu izpēte.

Teorētiskajam eksāmenam jāilgst vismaz četras stundas.

- b) Praktiskajam eksāmenam ir divas daļas:

- braukšanas eksāmens, kura mērķis ir novērtēt prasmi racionāli braukt, ievērojot drošības noteikumus. Ja vien iespējams, eksāmenam jānotiek uz ceļiem ārpus apbūvētām zonām, uz ātrsatiksmes ceļiem un automaģistrālēm (vai tamlīdzīgiem ceļiem) un uz visu veidu pilsētas automaģistrālēm, uz kurām paredzamas dažāda veida grūtības, ar ko vadītājam nākas saskarties. Vēlams, lai eksāmens notiktu atšķirīgos satiksmes blīvuma apstākļos. Braukšanas laiks uz ceļa jāizmanto optimāli, lai novērtētu kandidātu visās satiksmei izbūvētās teritorijās, par kurām var nākties braukt. Šim eksāmenam jāilgst vismaz 90 minūtes;
- praktiskais eksāmens, kas ietver vismaz 1.4., 1.5., 1.6., 3.2., 3.3. un 3.5. punktā noteikto.

Šim eksāmenam jāilgst vismaz 30 minūtes.

Praktiskajā eksāmenā izmantotajam transportlīdzeklim jāatbilst prasībām vismaz attiecībā uz Direktīvā 91/439/EEK definētajiem eksāmenā izmantojamajiem transportlīdzekļiem.

Praktisko eksāmenu var papildināt ar trešo eksāmenu īpašā apvidū vai piemērotā simulatorā, lai novērtētu prasmi racionāli braukt, ievērojot drošības noteikumus, jo īpaši attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanu uz ceļa dažādos apstākļos un tiem mainoties atkarībā no dažādiem atmosfēras stāvokļiem un dienas vai nakts laika.

Šā neobligātā praktiskā eksāmena ilgums nav noteikts. Ja vadītājam jākārt šāds eksāmens, tā laiku drīkst atskaitīt no 90 minūtēm, kas paredzētas i) apakšpunktā minētajam braukšanas eksāmenam, taču šis laiks nedrīkst pārsniegt 30 minūtes.

Šīs direktīvas 5. panta 5. punktā minēto vadītāju teorētiskajam eksāmenam jāaprobežojas ar 1. iedaļā minētajiem priekšmetiem, kuri saistīti ar transportlīdzekļiem, uz ko attiecas jaunā sākotnējās kvalifikācijas iegūšana. Šādiem vadītājiem tomēr jānokārto viss praktiskais eksāmens.

3. iedaļa. Sākotnējās kvalifikācijas paātrinātā iegūšana, kas paredzēta 3. panta 2. punktā

Sākotnējās kvalifikācijas paātrinātajai iegūšanai jāietver visu 1. iedaļā uzskaitīto priekšmetu mācīšana. Tai jāilgst 140 stundas.

Visiem apmācāmajiem vismaz 10 stundas pašiem jāveda attiecīgās kategorijas transportlīdzeklis, kas atbilst prasībām vismaz attiecībā uz Direktīvā 91/439/EEK definētajiem eksāmenā izmantojamajiem transportlīdzekļiem.

Ja apmācāmais vadītājs vada transportlīdzekli pats, instruktoram, ko nodarbina apstiprināts mācību centrs, viņš jāpavada. Visi apmācāmie vadītāji lielākais četras stundas no 10 stundām, kuru laikā tiem pašiem jāveda transportlīdzeklis, drīkst vadīt transportlīdzekli īpašā apvidū vai piemērotā simulatorā, lai novērtētu prasmi racionāli braukt, ievērojot drošības noteikumus, jo īpaši attiecībā uz transportlīdzekļa vadīšanu uz ceļa dažādos apstākļos un tiem mainoties atkarībā no dažādiem atmosfēras stāvokļiem un dienas vai nakts laika.

Šīs direktīvas 5. panta 5. punktā minēto vadītāju sākotnējās kvalifikācijas paātrinātajai iegūšanas procesam jāilgst 35 stundas, tostarp divarpus stundas viņam pašam jāveda transportlīdzeklis.

Minētās apmācības beigās, dalībvalsts kompetentās iestādes vai to izraudzīta organizācija rakstiski vai mutiski eksaminē vadītāju. Eksāmenā jāiekļauj vismaz viens jautājums attiecībā uz katru mērķi priekšmetu sarakstā 1. iedaļā.

4. iedaļa. Obligāta periodiska apmācība, kas paredzēta 3. panta 1. punkta b) apakšpunktā

Apstiprinātam mācību centram jāorganizē obligātā periodiskā apmācība. Tai jānotiek ik pēc pieciem gadiem un jāilgst 35 stundas, kas sadalītas vismaz septiņu stundu garos laika posmos. Daļēji šādu periodisku apmācību drīkst nodrošināt piemērotos simulatoros.

5. iedaļa. Sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas un periodiskas apmācības apstiprināšana

5.1. Mācību centriem, kas piedalās sākotnējās kvalifikācijas iegūšanā un periodiskā apmācībā, jābūt dalībvalstu kompetento iestāžu apstiprinātiem. Apstiprināt drīkst, tikai atbildot uz rakstveida pieteikumu. Pieteikumam jāpievieno dokumenti, tostarp:

- 5.1.1. piemērota kvalifikācijas iegūšanas un apmācības programma, kurā norādīti mācītie priekšmeti, iecerētais īstenošanas plāns un mācību metodes;
- 5.1.2. informācija par instruktoru kvalifikāciju un darbības jomām;
- 5.1.3. informācija par telpām, kurās notiek nodarbības, par mācību materiāliem, par praktiskajam darbam pieejamajiem resursiem un izmantoto autoparku;
- 5.1.4. informācija par nosacījumiem attiecībā uz nodarbību apmeklēšanu (dalībnieku skaits).

5.2. Kompetentajai iestādei jāsniedz rakstisks apstiprinājums ar šādiem nosacījumiem:

- 5.2.1. apmācība jāsniedz saskaņā ar pieteikumam pievienotajiem dokumentiem;
- 5.2.2. kompetentajai iestādei jābūt tiesīgai norīkot pilnvarotas personas, kas palīdzētu apstiprināto centru mācībās, un pārbaudīt šādus centrus attiecībā uz izmantotajiem resursiem un pareizu mācību organizāciju;
- 5.2.3. apstiprinājumu drīkst atsaukt vai arī drīkst apturēt tā darbību, ja vairs netiek pildīti apstiprinājuma nosacījumi.

Apstiprinātajam centram jāgarantē, ka instruktori labi pārzina visjaunākos noteikumus un prasības, kas attiecas uz apmācību. Īpaša atlases procedūra daļa ir tāda, ka instruktoriem jāapliecina zināšanas gan par priekšmetu, gan par mācību metodēm. Attiecībā uz apmācības praktisko daļu instruktoriem jāapliecina profesionāla vadītāja pieredze vai tamlīdzīga transportlīdzekļa vadīšanas pieredze, tāda kā smagā transporta vadīšanas instruktora pieredze.

Mācību programmām jāatbilst apstiprinājumam un jāietver 1. iedaļā uzskaitītie priekšmeti.

II PIELIKUMS

NOTEIKUMI PAR VADĪTĀJA KVALIFIKĀCIJAS KARTES EIROPAS KOPIENU PARAUGU

1. Kartes fiziskajiem parametriem jāatbilst ISO standartiem 7810 un 7816–1.

Lai nodrošinātu atbilstību starptautiskajiem standartiem, kartes fizisko parametru pārbaudes metodēm jāatbilst ISO standartam 10373.

2. Kartei ir divas puses —

1. pusē ir

- a) virsraksts “vadītāja kvalifikācijas karte” drukātiem lieliem burtiem tās dalībvalsts oficiālajā valodā vai valodās, kura karti izdod;
- b) tās dalībvalsts nosaukums, kura karti izdod (var nenorādīt);
- c) kartes izdevējas dalībvalsts atšķirības zīme, drukāta negatīvā, zilā taisnstūrī, kam apkārt ir divpadsmit zvaigznes dzeltenā krāsā; atšķirības zīmes ir šādas:

B — Beļģija,

DK — Dānija,

D — Vācija,

GR — Grieķija,

E — Spānija,

F — Francija,

IRL — Īrija,

I — Itālija,

L — Luksemburga,

NL — Nīderlande,

A — Austrija,

P — Portugāle,

FIN — Somija,

S — Zviedrija,

UK — Apvienotā Karaliste;

- d) kartes informācija, kas sanumurēta šādi:

1. turētāja uzvārds;
2. turētāja vārds;
3. turētāja dzimšanas datums un vieta;
4. a) izdošanas datums;
- b) derīguma termiņš;
- c) izdevējas iestādes nosaukums (var iespiest 2. pusē);
- d) no vadītāja apliecības numura atšķirīgs numurs, ko norāda administratīviem mērķiem (var nenorādīt);
5. a) vadītāja apliecības numurs;
- b) sērijas numurs;
6. turētāja fotogrāfija;
7. turētāja paraksts;
8. turētāja parastas dzīvesvietas adrese vai pasta adrese (var nenorādīt);
9. transportlīdzekļu (apakš) kategorijas, attiecībā uz kurām vadītājs atbilst sākotnējās kvalifikācijas un periodiskas apmācības prasībām;

- e) uzraksts “Eiropas Kopienas paraugs” tās dalībvalsts valodā vai valodās, kas izdevusi karti, un uzraksts “Vadītāja kvalifikācijas karte” pārējās Kopienas oficiālajās valodās, kuri iespiesti zilā krāsā tā, lai veidotu kartes fonu:

tarjeta de cualificación del conductor

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiomána

carta di qualificazione del conducente

kwalificatiekaart bestuurder

carta de qualificação do motorista

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare;

- f) standartkrāsas:

— zilā: Pantone Reflex blue,

— dzeltenā: Pantone yellow;

2. pusē ir:

- a) 9. transportlīdzekļu (apakš) kategorijas, attiecībā uz kurām vadītājs atbilst sākotnējās kvalifikācijas un periodiskas apmācības prasībām;

10. šīs direktīvas 10. pantā paredzētais Kopienas kods;

11. vieta, kas rezervēta, lai kartes izdevēja dalībvalsts varētu norādīt svarīgu administratīvu informāciju vai informāciju, kas attiecas uz ceļu satiksmes drošību (pēc izvēles). Ja informācija attiecas uz virsrakstu, kas noteikts šajā pielikumā, pirms šādas informācijas jābūt attiecīgajam pozīcijas numuram;

- b) kartes 1. un 2. pusē redzamo numurēto ierakstu skaidrojums (vismaz 1., 2., 3., 4a., 4b., 4c., 5a., 5b. un 10. pozīcijai).

Ja dalībvalsts vēlas izdarīt šos ierakstus valsts valodā, kas nav viena no šīm — angļu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, itāļu, portugāļu, somu, spāņu, vācu un zviedru —, tā, neierobežojot citus noteikumus šajā pielikumā, izveido kartes variantu divās valodās, izmantojot vienu no iepriekšminētajām valodām.

3. Drošība, tostarp datu aizsardzība

Dažādās kartes sastāvdaļas ir paredzētas, lai nodrošinātos pret jebkuru tās viltošanu vai manipulācijām ar to un lai atklātu jebkuru šādu mēģinājumu.

Dalībvalstīm jānodrošina, lai kartes drošības līmenis būtu līdzvērtīgs vismaz vadītāja apliecības drošības līmenim.

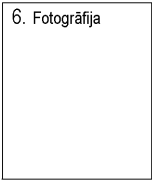
4. Īpaši noteikumi

Dalībvalstis pēc apspriedēm ar Komisiju var pievienot krāsas vai marķējumu, piemēram, svītru kodu, valsts simbolus un drošības elementus, neierobežojot citus šā pielikuma noteikumus.

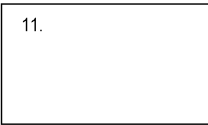
Saistībā ar karšu savstarpēju atzīšanu svītru kods nedrīkst ietvert nekādu informāciju, kas jau neparādās skaidri salasāma uz vadītāja kvalifikācijas kartes vai kas nav būtiska kartes izdošanas procesā.

VADĪTĀJA KVALIFIKĀCIJAS KARTES EIROPAS KOPIENU PARAUGS

1. puse

		Vadītāja kvalifikācijas karte		(Dalībvalsts)
6. Fotogrāfija 		1.		
		2.		
		3.		
		4a.	4b.	
		4c.	(4d.)	
		5a.	5b.	
		7.		
		(8.)		
9.				

2. puse

11. 		9.	10.
1. Uzvārds 2. Vārds 3. Dzimšanas datums un vieta 4a. Izdošanas datums 4b. Administratīvi noteiktais derīguma termiņš 4c. Izdevēja iestāde 5a. Apliecības Nr. 5b. Sērijas Nr. 10. Kopienas kods		C1	
		C	
		D1	
		D	
		C1E	
		CE	
		D1E	
DE			